

Š T A T Ú T

Učenej spoločnosti Slovenska

úplné znenie

ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných dodatkom č. 1, dodatkom č. 2
a dodatkom č. 3

V súlade s ustanovením § 3 ods. 3 a § 9 ods. 5 písm. d) zákona č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a v súlade s čl. XI Štatútu Slovenskej akadémie vied vydáva predseda Vedeckej rady Slovenskej akadémie vied tento Štatút Učenej spoločnosti Slovenska (ďalej len „štatút Učenej spoločnosti“).

Čl. I

Postavenie Učenej spoločnosti

- (1) Učená spoločnosť Slovenska je zriadená Slovenskou akadémiou vied (ďalej tiež „akadémia“) podľa § 3 ods. 3 zákona ako čestný orgán akadémie reprezentujúci vedeckú komunitu Slovenskej republiky.
- (2) Názov spoločnosti je Učená spoločnosť Slovenska (ďalej len „Učená spoločnosť“). Oficiálnou skratkou je UčSS.
- (3) V anglickom jazyku sa používa názov The Learned Society of Slovakia. Oficiálnou skratkou je LSS.

Čl. II

Poslanie Učenej spoločnosti

Učená spoločnosť:

- a) je vrcholným reprezentantom vedeckej komunity Slovenskej republiky doma a v zahraničí,
- b) podporuje rozvoj vedy a rozširovanie vedeckých poznatkov,
- c) zúčastňuje sa na reprezentácii slovenskej vedy doma a v zahraničí,
- d) vyjadruje sa k etickým otázkam výskumu,
- e) sleduje aplikácie výsledkov výskumu v praxi,
- f) spolupracuje s učenými spoločnosťami doma a v zahraničí,
- g) vyjadruje sa k základným problémom a právnym normám výskumu, vývoja, inovácií a vzdelávania,
- h) iniciatívne sa vyjadruje k smerovaniu výskumu v Slovenskej republike.

Čl. III

Členstvo v Učenej spoločnosti

- (1) Členmi Učenej spoločnosti sú významné osobnosti vedeckého života, ktoré obohatili vedu v Slovenskej republike i v zahraničí a boli zvolené podľa čl. VII tohto štatútu.

- (2) Členmi Učenej spoločnosti sú:
  - a) riadni členovia,
  - b) emeritní členovia,
  - c) zahraniční členovia.
- (3) Riadnymi členmi Učenej spoločnosti sú významní vedci, ktorí aktívne pôsobia alebo pôsobili na území Slovenskej republiky, boli navrhnutí za člena v zmysle čl. IV tohto štatútu a súčasne nie sú emeritnými členmi podľa ods. (4) alebo zahraničnými členmi podľa odseku (5).
- (4) Emeritnými členmi Učenej spoločnosti sa stávajú riadni členovia od nasledujúceho roka po dovŕšení ich veku 70 rokov. Emeritnými členmi Učenej spoločnosti sa stávajú aj významní vedci, ktorí aktívne pôsobia alebo pôsobili na území Slovenskej republiky, boli navrhnutí v zmysle čl. IV a zvolení v rokoch nasledujúcich po dovŕšení ich veku 70 rokov.
- (5) Zahraničnými členmi Učenej spoločnosti sú významní vedci zo zahraničia.
- (6) Počet riadnych členov je najviac 100.
- (7) Počet emeritných členov nie je obmedzený.
- (8) Počet zahraničných členov je najviac 20.
- (9) Členstvo v Učenej spoločnosti je časovo neobmedzené a zaniká úmrtím, vyhlásením za mŕtveho, vylúčením alebo rezignáciou člena.
- (10) Členovia/členky Učenej spoločnosti používajú označenie „akademik/akademička Učenej spoločnosti Slovenska“.
- (11) Členom Učenej spoločnosti nemôže byť osoba, ktorá bola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin, ktorá zásadným spôsobom poruší štatút Učenej spoločnosti, spoločenskú alebo vedeckú etiku.

Čl. IV

Podmienky členstva v Učenej spoločnosti

- (1) Za členov Učenej spoločnosti sa navrhujú špičkoví vedci, ktorí dosiahli mimoriadne vedecké výsledky s významným medzinárodným ohlasom.
- (2) Vedecké výsledky sa kvantifikujú rozsiahlou publikačnou činnosťou, citačným ohlasom, využitím výsledkov vedeckej práce v spoločenskej praxi vrátane patentov, výchovou vedeckých pracovníkov a pedagogickou činnosťou, domácimi a zahraničnými oceneniami, voleným členstvom v popredných akadémiách, učených spoločnostiach a orgánoch medzinárodných vedeckých spoločností, členstvom v redakčných radách medzinárodných vedeckých časopisov, expertnou činnosťou na medzinárodnej úrovni.
- (3) Základnou podmienkou členstva je výrazné prekročenie kritérií na získanie vedeckej hodnosti DrSc.

Čl. V

Valné zhromaždenie Učenej spoločnosti

- (1) Najvyšším orgánom Učenej spoločnosti je Valné zhromaždenie Učenej spoločnosti (ďalej len „valné zhromaždenie“).
- (2) Valné zhromaždenia zvoláva predseda Učenej spoločnosti najmenej jedenkrát ročne.
- (3) Predseda Učenej spoločnosti je povinný zvolať valné zhromaždenie, ak o to písomne požiada aspoň jedna tretina členov, alebo vedecká rada akadémie, a to do jedného mesiaca od doručenia žiadosti. Žiadosť o zvolanie valného zhromaždenia musí obsahovať návrh programu rokovania.
- (4) Valné zhromaždenie je schopné uznášania, ak je prítomná nadpolovičná väčšina riadnych členov Učenej spoločnosti.
- (5) Návrh, o ktorom sa hlasuje na Valnom zhromaždení Učenej spoločnosti je prijatý, ak bol odsúhlasený nadpolovičnou väčšinou prítomných členov Učenej spoločnosti. Toto ustanovenie sa netýka návrhov podľa ods. (6) a otázok vzniku a zániku členstva podľa čl. VII.
- (6) Návrh štatútu Učenej spoločnosti ako celku, ako i návrhy zmien štatútu, o ktorých sa hlasuje na valnom zhromaždení, sú prijaté, ak boli odsúhlasené aspoň dvojtretinovou väčšinou prítomných členov Učenej spoločnosti.

- (7) Na zasadnutiach Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti sa rozhoduje tajným hlasovaním o:
  - a) voľbe nových členov Učenej spoločnosti a o zániku členstva vylúčením,
  - b) voľbe Rady Učenej spoločnosti (čl.VI ods. 5),
  - c) voľbe predsedu Učenej spoločnosti zo zvolených členov Rady Učenej spoločnosti.
- (8) Valné zhromaždenie rozhoduje hlasovaním na zasadnutiach valného zhromaždenia o:
  - a) zásadných otázkach týkajúcich sa činnosti Učenej spoločnosti,
  - b) zmenách a doplnkoch štatútu Učenej spoločnosti,
  - c) zásadných organizačných otázkach,
  - d) stanoviskách Učenej spoločnosti.
- (9) Podnety na zaradenie materiálov a návrhov do programov jednotlivých rokovaní valného zhromaždenia môžu podávať členovia Učenej spoločnosti a vedecká rada akadémie.
- (10) Pozvánky na zasadnutie s programom a príslušným materiálom sa doručia členom Učenej spoločnosti najmenej 14 dní pred zasadnutím.
- (11) Na zasadnutie valného zhromaždenia môžu byť pozvaní predsedom Učenej spoločnosti aj hostia.
- (12) Valného zhromaždenia sa môže ex offo zúčastniť predseda vedeckej rady akadémie.
- (13) Z rokovania valného zhromaždenia sa vyhotovuje zápisnica, za jej správnosť zodpovedá predsedajúci. Zápisnica obsahuje hlavné body rokovania a uznesenia Učenej spoločnosti. Zápisnica sa doručí členom Učenej spoločnosti a predsedovi vedeckej rady akadémie do 21 dní po zasadnutí.
- (14) Okrem valného zhromaždenia sa členovia Učenej spoločnosti môžu stretávať na pracovných zasadnutiach. Pracovné zasadnutia Učenej spoločnosti zvoláva a riadi predseda Učenej spoločnosti, alebo člen Učenej spoločnosti na základe poverenia predsedom, alebo na základe schváleného programu činnosti Učenej spoločnosti.

Čl. VI

Funkcionári a orgány Učenej spoločnosti

- (1) Na čele Učenej spoločnosti je predseda Učenej spoločnosti.
- (2) Predseda Učenej spoločnosti:
  - a) zastupuje Učenú spoločnosť navonok,
  - b) dbá o plynulú činnosť Učenej spoločnosti,
  - c) koná v jej mene vo všetkých veciach okrem tých, ktoré sú štatútom Učenej spoločnosti vyhradené valnému zhromaždeniu. O svojom rozhodnutí informuje na najbližšom zasadnutí valného zhromaždenia.
- (3) Predsedu Učenej spoločnosti v čase jeho neprítomnosti v rozsahu jeho kompetencií zastupuje podpredseda Učenej spoločnosti.
- (4) Organizačné úlohy Učenej spoločnosti zabezpečuje jej vedecký tajomník.
- (5) Učená spoločnosť si volí 5-7-člennú Radu Učenej spoločnosti (ďalej „rada“).
- (6) Členmi rady môžu byť iba členovia Učenej spoločnosti s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky.
- (7) Predseda Učenej spoločnosti je predsedom rady, podpredseda a vedecký tajomník sú členmi rady.
- (8) Rada preberá kompetencie podľa čl. VI ods. 2, písm. c). Predseda koná v mene Učenej spoločnosti na základe uznesení rady a o činnosti rady informuje na najbližšom zasadnutí valného zhromaždenia. Funkčné obdobie rady spoločnosti je 4 roky.
- (9) Funkcionári Učenej spoločnosti môžu byť z funkcií odvolaní, ak boli právoplatne odsúdení za trestný čin, alebo ak dlhodobo a bez náležitého dôvodu neplnia úlohy vyplývajúce z ich funkcie.
- (10) Valné zhromaždenie a rada môžu rozhodovať per rollam v situáciách a spôsobom podľa štatútu akadémie.

Čl. VII

Voľby členov Učenej spoločnosti, zánik členstva vylúčením

- (1) Členov Učenej spoločnosti volí valné zhromaždenie z návrhov, ktoré predkladajú členovia Učenej spoločnosti alebo Vedecká rada Slovenskej akadémie vied. Detaily pre predkladanie návrhov a priebehu volieb špecifikuje Volebný poriadok Učenej spoločnosti, schválený Valným zhromaždením Učenej spoločnosti.
- (2) Voľby členov Učenej spoločnosti, termíny a miesto predkladania návrhov sa uverejňujú na internetovej stránke Učenej spoločnosti.
- (3) O výsledku volieb, právach a povinnostiach vyplývajúcich z členstva informuje zvoleného člena predseda Učenej spoločnosti písomne.
- (4) Návrh na vylúčenie člena predkladá valnému zhromaždeniu predseda Učenej spoločnosti.
- (5) O otázkach členstva podľa ods. (1) a (4) sa hlasuje tajne na Valnom zhromaždení Učenej spoločnosti a návrhy sú prijaté, ak boli odsúhlasené viac ako trojpäťtinovou väčšinou prítomných členov Učenej spoločnosti.
- (6) Voľby členov Učenej spoločnosti sa konajú spravidla raz za dva roky.

Čl. VIII

Práva a povinnosti členov Učenej spoločnosti

- (1) Riadni členovia Učenej spoločnosti majú povinnosť zúčastňovať sa na rokovaní Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti. V prípade odôvodnenej neprítomnosti sú povinní ospravedlniť sa predsedovi UčSS.
- (2) Členovia Učenej spoločnosti majú právo:
  - a) zúčastňovať sa na zasadnutiach Učenej spoločnosti,
  - b) podávať návrhy týkajúce sa činnosti a aktivít Učenej spoločnosti,
  - c) podieľať sa na činnosti Učenej spoločnosti vo všetkých jej oblastiach,
  - d) používať označenie „akademik/akademička UčSS“, v anglickom jazyku „academician LSS“.
- (3) Riadni členovia majú okrem ods. (2) právo:
  - a) zúčastňovať sa na hlasovaniach Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti,
  - b) byť volení za funkcionárov Učenej spoločnosti v súlade čl. VI,
  - c) voľbou rozhodovať o funkcionároch Učenej spoločnosti, zložení jej rady a o otázkach členstva,
  - d) podávať návrhy na členov Učenej spoločnosti podľa čl. VII ods. (1),
  - e) hlasovaním rozhodovať o návrhoch podľa písm. b) ods. (1),
  - f) uplatňovať si náhradu výdavkov podľa § 3 ods. 4 zákona.
- (4) Emeritní členovia majú okrem odseku (2) právo:
  - a) zúčastňovať sa na hlasovaniach Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti,
  - b) byť volení za funkcionárov Učenej spoločnosti v súlade čl. VI,
  - c) voľbou rozhodovať o funkcionároch Učenej spoločnosti, zložení jej rady a o otázkach členstva,
  - d) podávať návrhy na členov Učenej spoločnosti podľa čl. VII ods. (1),
  - e) hlasovaním rozhodovať o návrhoch podľa písmena b) odseku (1),
  - f) uplatňovať si náhradu výdavkov podľa § 3 ods. 4 zákona.
- (5) Zahraniční členovia majú okrem odseku (2) právo:
  - a) zúčastňovať sa na hlasovaniach Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti,
  - b) voľbou rozhodovať o funkcionároch Učenej spoločnosti, zložení jej rady a o otázkach členstva,
  - c) podávať návrhy na členov Učenej spoločnosti podľa čl. VII ods. (1),
  - d) hlasovaním rozhodovať o návrhoch podľa písmena b) odseku (1).

Čl. IX

Finančné zabezpečenie Učenej spoločnosti

Náklady na činnosť Učenej spoločnosti sa uhrádzajú z položky vyčlenenej na príslušný rok v rozpočte akadémie v súlade so štatútom akadémie.

Čl. X

Organizačné zabezpečenie Učenej spoločnosti

- (1) Sídлом Učenej spoločnosti je Úrad Slovenskej akadémie vied, Štefánikova 49, 814 38, Bratislava.
- (2) Administratívne činnosti Učenej spoločnosti zabezpečuje sekretariát Učenej spoločnosti, ktorý sídli v mieste pracoviska predsedu Učenej spoločnosti, až do vybudovania stáleho sekretariátu Učenej spoločnosti na Úrade Slovenskej akadémie vied.
- (3) Organizačné útvary Úradu Slovenskej akadémie vied poskytujú na požiadanie funkcionárom Učenej spoločnosti poradenskú službu a potrebnú pomoc.

Čl. XI

Záverečné ustanovenia

- (1) Štatút Učenej spoločnosti schvaľuje Vedecká rada Slovenskej akadémie vied na návrh Valného zhromaždenia Učenej spoločnosti.
- (2) Na činnosť Učenej spoločnosti sa primerane vzťahujú ustanovenia štatútu akadémie (čl. 21 – hlasovanie, čl. 22 – akademické symboly a iné).
- (3) Učená spoločnosť má svoje logo.
- (4) Štatút Učenej spoločnosti v tomto znení schválila Vedecká rada Slovenskej akadémie vied dňa 19. septembra 2018 a nadobúda účinnosť dňom schválenia.
- (5) Dodatok č. 1 k štatútu Učenej spoločnosti schválila Vedecká rada Slovenskej akadémie vied na zasadnutí dňa 13. novembra 2019 s účinnosťou dňom nasledujúcim po dni zverejnenia na webovom sídle akadémie.
- (6) Dodatok č. 2 k štatútu Učenej spoločnosti schválila Vedecká rada Slovenskej akadémie vied na zasadnutí dňa 6. októbra 2021 s účinnosťou dňom nasledujúcim po dni zverejnenia na webovom sídle akadémie.
- (7) Dodatok č. 3 k štatútu Učenej spoločnosti schválila Vedecká rada Slovenskej akadémie vied na zasadnutí dňa 8. marca 2023 s účinnosťou dňom nasledujúcim po dni jeho zverejnenia na webovom sídle akadémie.

V Bratislave 15. marca 2023

prof. RNDr. Pavol Šajgalík, DrSc., v. r.
predseda Vedeckej rady Slovenskej akadémie vied